

مرکز تصویربرداری بابک

ام‌اس یک بیماری دمی‌لینه‌کننده التهابی است که در اثر آسیب به میلین، ماده‌ای چرب که اعصاب را عایق می‌کند، ایجاد می‌شود. از بین رفتن این لایه عایق بر نحوه هدایت اعصاب تکانه‌های الکتریکی به مغز و از مغز تأثیر می‌گذارد و علائم می‌تواند از تاری دید تا ضعف در اندام‌ها، احساس سوزن‌سوزن شدن، بی‌ثباتی، مشکلات حافظه یا خستگی متفاوت باشد.

هیچ نوع آزمایش تنظیمی نمی‌تواند به‌طور دقیق ام‌اس را در افراد تشخیص دهد و موارد مشکوک به ابتلاء باید آزمایش‌های متعددی را انجام دهند تا پزشکان بتوانند وجود آن را در فرد تشخیص دهند. به دلیل کمبود مطالعات تحقیقاتی لازم در مورد این بیماری، علل دقیق آن به‌طور کلی ناشناخته است، اما بسیاری از دانشمندان بر این باورند که ممکن است بین شروع بیماری و ژن‌ها یا اختلال عملکرد سلول عصبی ارتباطی وجود داشته باشد. علاوه بر این، هنوز هیچ درمان دائمی برای آن وجود ندارد، اما علائم را می‌توان با استفاده از مجموعه‌ای مناسب از درمان‌ها و داروها کاهش داد. تحقیقات در حال انجام نیز به درمان علائم با داروها و استراتژی‌های محافظت عصبی مربوط می‌شود.

مالتیپل اسکلروزیس یا ام‌اس چیست؟

مالتیپل اسکلروزیس (MS) یک بیماری عودکننده با پیشرفت بسیار آهسته و از شایع‌ترین بیماری‌های سیستم عصبی مرکزی (نخاع و مغز) است. علائم این بیماری شامل ضعف عضلانی، دوبینی، مشکلات ذهنی یا جسمی، اسپاسم عضلانی، مشکلات گفتاری و بلع، مشکلات هماهنگی و تعادل، افسردگی، نوسانات خلقی و مواردی از این قبیل است.

مرکز تصویربرداری بابک

پمفلت آموزشی در خصوص

شناخت بیماری MS

روز جهانی ام‌اس یا مالیتیپل اسکلروزیس World MS Day هر سال در سی‌ام می (۱۰ خرداد ۱۴۰۳) برگزار می‌شود و در اصل دعوتی به گفت‌وگو در مورد این بیماری است. شعار این روز در سال ۲۰۲۵، «تشخیص به موقع ام‌اس من» تعیین شده است.

مرکز تصویربرداری بابک

مرکز تصویربرداری بابک

ماه آگاهی از مالتیپل اسکلروزیس

ماه آگاهی از مالتیپل اسکلروزیس، مارس است که در طول آن سازمان‌های حمایتگر ام‌اس، رویدادهای آموزشی و کمپین‌های آگاهی‌بخشی را برای آموزش مردم در مورد این بیماری برگزار می‌کنند.

شعار روز جهانی ام‌اس ۲۰۲۴

شعار روز جهانی ام‌اس ۲۰۲۴-۲۰۲۵ با کمپین موضوعی «هدایت مالتیپل اسکلروزیس با هم» «تشخیص به موقع ام‌اس من» تعیین شده است.

هدف از بیان این شعار، اثربخشی تشخیص به موقع بیماری ام‌اس و در نتیجه کنترل بهتر آن است. انجمن ام‌اس ایران نیز همگام با جامعه جهانی ام‌اس، با طرح و عملی کردن این شعار در جهت آموزش و گسترش آگاهی در باره ام‌اس گام برمی‌دارد.

بیماری ام‌اس یا مالتیپل اسکلروزیس یک بیماری مرتبط با سیستم عصبی مرکزی بدن است که به شدت مغز و نخاع را تحت تاثیر قرار می‌دهد. این بیماری در زنان نسبت به مردان ۲ تا سه برابر شیوع بیشتری دارد.

بیماری MS با علائم بسیار متفاوتی همراه است. این نشانه‌ها در مردان و زنان هم تفاوت‌هایی دارند که متخصص مغز و اعصاب برای شناسایی آن‌ها ابتدا باید میزان آسیب عصبی را بررسی کند. این بیماری با گذشت زمان می‌تواند منجر به مشکلات بینایی، ضعف عضلانی، از دست دادن تعادل یا بی‌حسی شود. در حال حاضر بیماری ام‌اس به‌طور کامل درمان نمی‌شود، اما می‌توان به کمک دارو و برخی روش‌های موثر مانند طب سنتی، علائم بیماری را کنترل کرد.

این روش‌های مدیریتی از رشد بیماری MS با سرعت بالا جلوگیری می‌کنند .

علائم بیماری MS

معمولاً اولین نشانه‌های بیماری در سنین ۲۰ تا ۴۰ سالگی بروز پیدا می‌کنند. این نشانه‌ها در برخی افراد به صورت خفیف ظاهر می‌شوند که به آن ام‌اس خاموش می‌گویند. درواقع فرد تا زمانی که بیماری MS پیشرفت نکرده متوجه آن نمی‌شود، در مقابل بعضی دیگر از همان مراحل ابتدایی، نشانه‌های بیماری را با شدت زیادی تجربه می‌کنند .

به طور کلی شایع‌ترین علائم بیماری MS :

- خستگی
- سرگیجه
- تاری دید
- لکنت زبان

رایج ترین علائم ام اس

سوزن سوزن شدن و
بی حسی اندامها

مشکلات بینایی

ضعف یا خستگی

درد و اسپاسم

مشکلات متانه

مشکلات تعادل یا سرگیجه

مشکلات شناختی

اختلال عملکرد جنسی

تغییر در سلامت عاطفی

همه افراد مبتلا به ام اس علائم یکسانی ندارند. در حین عود یا حمله بیماری ممکن است علائم مختلف ظاهر شوند. از سایر علائم ام اس می توان به موارد زیر اشاره کرد:

فروکش کننده می شوند که فرد احساس می کند روند بیماری رو به بهبودی است .

بیماران معمولا در طول این دوره (۱۰ تا ۲۰ سال) متوجه وخیم تر شدن بیماری و اثر گذاری آن بر توانایی حرکتی یا هماهنگی اعضای بدن شان با یکدیگر می شوند.

مالتیپل اسکلروزیس مشکلات بینایی ایجاد می کند.

- دوبینی طولانی
- مشکلات جنسی
- حساسیت به سرما
- احساس گزگز در پاها و بازوها
- لرزش و ناهماهنگی در راه رفتن
- بی حسی یا ضعف در پاها یا تنه
- از دست دادن بینایی کامل یا جزئی همراه با درد هنگام حرکت چشمها
- حرکات خاص گردن و خم شدن آن به سمت جلو همچون احساس برق گرفتگی (علامت لرمیت)

اغلب بیماران مبتلا به ام اس دوره های عودکننده – فروکش کننده را در طول بیماری خود تجربه می کنند.

بدین معنی که در دوره عودکننده، علائم جدیدی ظاهر می شوند و بیمار با چالش های زیادی در زندگی مواجه خواهد شد. ممکن است این علائم چند روز تا چند هفته ادامه داشته باشند اما پس از آن وارد دوره

آنجا که علت اصلی بیماری هنوز شناخته نشده است، نمی توان روش قطعی برای پیشگیری از آن نیز داشت اما به طور کلی حفظ سطح ویتامین D بدن می تواند تا حد زیادی از ابتلا به ام اس جلوگیری کند. ترک سیگار و ورزش منظم نیز در کاهش احتمال ابتلا به ام اس موثر است.

تهیه و تنظیم: واحد HSE مرکز تصویربرداری بابک به مناسبت روز MS ۱۰ خردادماه سال ۱۴۰۳

پزشک با بررسی عملکرد اعصاب، معاینه چشم، روش های تصویربرداری و پونکسیون کمری بیماری MS را تشخیص می دهد.

معاینه عصبی	پزشک معمولاً عملکرد اعصاب را بررسی می کند.
معاینه چشم	یک سری آزمایش برای ارزیابی بینایی و بررسی بیماری های چشمی انجام می شود.
تصویربرداری با رزونانس مغناطیسی (MRI)	تکنیکی است که از یک میدان مغناطیسی قدرتمند و امواج رادیویی برای ایجاد تصویر از مغز و نخاع استفاده می کند.
پونکسیون کمری	این تست شامل یک سوزن بلند است که در ستون فقرات وارد می شود تا از مایع مغزی-نخاعی نمونه گیری شود.

- از دست دادن شنوایی
- تشنج
- لرزش غیرقابل کنترل
- مشکلات تنفسی
- لکنت زبان
- بلع مشکل

آیا ام اس ارثی است؟

ام اس لزوماً ارثی نیست. با این حال، در صورت بیمار بودن یکی از اعضای خانواده، احتمال ابتلا به آن بیشتر می شود. در جمعیت عمومی احتمال ابتلا به MS فقط ۰/۱ درصد است. اما اگر خواهر، برادر یا والدین شما به این بیماری مبتلا باشند، این احتمال به ۲/۵ تا ۵ درصد می رسد. در دوقلوهای همسان، در صورت ابتلای یک قل، احتمال ابتلای دیگری ۲۵ درصد است.

تشخیص بیماری ام اس

یک پزشک متخصص مغز و اعصاب آزمایش های بسیاری را برای تشخیص بیماری ام اس انجام می دهد، از جمله: